

Onder de hamer

Brocante kopen op een veiling

Een veiling is een schatkamer voor antiek en brocante. Maar hoe gaat het eigenlijk in zijn werk, dat bieden? at Home's Louël de Jong ging je voor.

Mijn oogst: zeven Delftsblauwe tegels en een prachtbord!

Op een regenachtige zondagochtend parkeer ik de auto op een Utrechts industrieterrein. Gaat het hier gebeuren? Tussen al dit grijs? Maar eenmaal binnen bij veilinghuis Peerdeman slaat mijn stemming om. Het is gezellig, warm en vol mensen. Franse liedjes op de achtergrond en volop bedrijvigheid. Over een klein uur begint de veiling van brocante, kunst & antiek en design, nu kan iedereen de objecten bekijken. Dat kon zaterdag ook, en vrijdagavond, tijdens de kijkdagen. "Eerst moet je je inschrijven bij de receptie, dan krijg je een biednummer", heeft Niek Montanus van het veilinghuis mij

vooraf aan de telefoon uitgelegd. Dat was fijn, dat telefoongesprek, want eerlijk gezegd vind ik het best spannend. Dit is mijn eerste veiling. "Het wordt een leuke en gezellige dag, let maar op", zei hij nog. "Kan ik niet per ongeluk op een 17e-eeuwse vaas bieden als ik met mijn hand door mijn haar strijk? Of aan mijn oor kriebel?", vroeg ik meteen maar even. Hij stelde me gerust: pas als je de kaart omhoog steekt, ga je bieden.

"Richtprijs tussen de 40 en 60 euro. Had ik laatst in een antiekwinkel niet één zo'n oud tegeltje gezien dat 25 euro kostte?"

En die kaart krijg ik nu, nadat mijn gegevens zijn ingevoerd en ik mij heb gelegitimeerd. Ik betaal 5 euro voor mijn biednummer, maar dat is borg. Lever je na afloop je kaart weer in, krijg je het geld terug. Het publiek is gemêleerd. Mensen in spijkerbroek en trui en in knalgele panty en minirok. Er zijn jonge stellen en oudere echtparen, handelaren (die ik denk te herkennen aan leesbrilletje half op de neus en jack nonchalant openhangend), moeders met dochters en liefhebbers alleen. Ze lopen met catalogi en bekijken schilderijen, klokjes, metalen tuinstoeltjes en glaswerk. Zitten gehurkt voor kratten vol porselein en aardewerk, of staan voor vitrinekasten met doosjes bijouerieën

en Dinky Toys. Achter de nostalgische autootjes zie ik zeven Delfts aardewerk tegels uit de 18e eeuw. Als geboren en getogen Delftenaar heb ik iets met Delfts aardewerk en Delfts blauw. Het geeft een vertrouwd gevoel van thuis. Net als 'Het meisje met de parel' van Vermeer dat doet, al zie ik haar afbeelding alleen op een servetje. Misschien omdat ik niet meer in Delft woon, voel ik een enorme drang de tegeltjes te kopen. In de catalogus lees ik een richtprijs tussen 40 en 60 euro. Had ik laatst in een antiekwinkel niet een zo'n oud tegeltje gezien dat 25 euro kostte? Nu word ik nog hebberiger. Lotnummer 77 staat erop. Bijna duizend lotnummers worden geveild, daarna start nog eens een veiling van duurdere kunst en antiek. Per uur komen ongeveer tweehonderd lotnummers onder de hamer, zo kun je uitrekenen wanneer jouw lotnummer aan de beurt is.

Richtprijs

De richtprijs staat vermeld in de catalogus en is de door het veilinghuis getaxeerde marktwaarde. Meestal zijn dit twee bedragen, een onderste en bovenste richtprijs, bijvoorbeeld 40-60 euro. Het veilinghuis en de inzender kunnen een minimum-limiet vaststellen, dit kan de onderste richtprijs zijn, maar kan ook iets lager liggen.

Her en der zitten mensen op stoelen die geveild gaan worden. Koffiedrinkend of in de catalogus bladerend. Er heerst een ongedwongen sfeer en dat is precies wat dit veilinghuis wil: toegankelijk zijn voor iedereen. Je bent welkom, of je nu een brocantewinkel hebt of een kelim voor je woonkamer zoekt. De enorme ruimte is verdeeld in een voorzaal (kunst en antiek), koffiehoek, achterzaal (brocante) en zilverkamer (zilver en sieraden). Er staat van alles uitgesteld, van gekleurd glaswerk tot een collectie antieke haaren hoedenspelden, van etalagepoppen tot een Engels tafelklokje. Mijn oog valt op een mooi bord in een vitrine, 'porseleinen schotel met *famille rose*-decor van Lowestoft'. Later lees ik dat Lowestoft een kleine, Engelse porseleinfabriek

was, ergens rond 1800, die serviesgoed maakte met decoraties van chinoiserieën. Prachtig vind ik de verfijnde roze en oranje bloemetjes en het blauwachtig-witte porselein. Ik ben op slag verliefd. Geen idee of het een waardevol of bijzonder exemplaar is, maar ook dit wil ik hebben. Dat moet ik natuurlijk niet laten merken, zeker niet tegenover de geïnteresseerde meneer die inmiddels naast me zijn neus tegen het glas heeft gedrukt om de schotel te bestuderen. Pokerface!

Reportage

Bieden

Bedragen onder 100 euro gaan met stappen van 5 euro naar beneden en daarna weer omhoog. Bedragen hierboven maken stappen van 10 procent. Zo kan het gebeuren dat de prijs uiteindelijk toch hoger uitkomt dan de richtprijs waarmee begonnen werd. Precies dat is het spel: iemand wil iets hebben, hoopt dat hij de enige is, en laat de prijs zakken. Bij een laag bedrag doet hij alsnog een bod. Is hij de enige, dan heeft hij geluk. Heeft hij pech, dan stappen ook andere bidders in.

De veilingmeester aan het woord

Herman Peerdeman, eigenaar van het veilinghuis: "Het is een beetje toneelspelen. Je zit als veilingmeester op een podium voor een volle zaal, je moet dus geen plankenkoorts hebben en het juist leuk vinden om op te treden. Maar het is vooral spannend. Van alle objecten die je veilt, heb je een schatting wat ze zullen opbrengen, maar je weet nooit hoe het gaat. Ik ken veel mensen van de kijkdagen. Weet voor welk object ze komen. Dan zie je de spanning op hun gezicht als hun lotnummer aan de beurt is: gaat de prijs niet te hard omhoog? Daarna de opluchting en blijdschap als het gelukt is. Buiten de veilingdagen ben ik bezig met het omschrijven en taxeren van objecten en maak ik taxatierapporten van complete inboedels, tot de sieraden aan toe. Zo kunnen wij de zorg uit handen nemen van erfgenamen en kan een veiling familieruzies voorkomen. Er wordt openbaar verkocht aan de hoogste bieder, het is eenvoudiger om de opbrengst te verdelen dan de spullen."

"De Engelse manier van veilen? Je zit gewoon tussen alle spullen"

Over vijf minuten begint de veiling en ineens begrijp ik waarom al die mensen op de stoelen zitten. De veiling vindt hier plaats. Niet in een apart zaaltje, zoals ik dacht, maar gewoon tussen de spullen. "Dit is de Engelse manier van veilen", zegt Hidde Kuiper, taxateur van Peerdeman. "Het geeft een prettig, laagdrempelig gevoel om tussen de spullen te zitten. Iedereen komt hier, niet alleen mensen met een antiekhandel. Wij veilen in een prijsklasse van 20 tot 20 duizend euro." Dan nemen veilingmeester Herman Peerdeman en zijn assistent plaats op een verhoging en start de veiling. Bij een eerste bod >

Dit is de duurdere variant van het bord dat ik heb gekocht. Hieronder de tafel uit de Holland Amerika collectie.

houden mensen hun biednummer duidelijk omhoog. Wordt er verder geboden, dan gebeurt dat vluchtiger of wordt er alleen geknikt. Er wordt flink geboden op een glasservies met diverse karaffen. De richtprijs is 60 tot 80 euro, uiteindelijk wordt het verkocht voor 150 euro. Maar een eiken schuiftafel met vijf stoelen gaat weg voor 85 euro, terwijl de richtprijs 150 tot 200 euro is. Soms zegt de veilingmeester: “Ik heb veel biedingen staan”, wat inhoudt dat er veel schriftelijke biedingen vooraf zijn gedaan. Dan begint hij één stap boven de eerste schriftelijke bieding. Twee ogenschijnlijk simpele schilderijtjes van de Cubaanse schilder Gonzalo Escalante Díaz komen onder de hamer voor

500 euro, terwijl twee indrukwekkende, vergulde plafondpanelen worden gekocht voor 150 euro (richtprijs: 300-400 euro). Met geluk kun je dus goed je slag slaan! Het veilen gaat snel en gebeurt ontspannen. Mensen kijken niet om als iemand achter in de zaal biedt. Het object dat aan de beurt is, wordt aangewezen of omhooggehouden door twee assistenten.

“Als de veilingmeester het lotnummer noemt, voel ik mijn hart bonzen”

En dan zijn mijn Delfts aardewerk tegels aan de beurt. Als de veilingmeester het lotnummer noemt, voel ik mijn hart bonzen. Dan gaat het snel: er biedt iemand voor mij, en meteen nog iemand, en nog iemand, kriskras door de zaal. Rap doe ik mijn kaart omhoog. We zijn bij 45 euro. De anderen haken af. Ik heb ze! Trots op mijn 18e-eeuwse tegels én op mezelf omdat ik geboden heb – wat heel stoer voelde – zak ik gerustgesteld onderuit. De veiling gaat door. Tussendoor staan mensen op als hun lotnummer geveild is of gaan koffie

halen. Als kenner of verzamelaar kun je hier goed scoren, maar het is ook verfrissend géén kenner te zijn. En gewoon iets te kopen omdat je het mooi vindt. Voorbeeld: in de voorzaal, bij het antiek, heb ik de duurdere variant gezien van de Lowestoft-schotel waar ik straks op ga bieden. Vergelijkbare bloemdecoratie, maar origineel Chinees porselein en een richtprijs 250-300 euro. Toch vind ik ‘mijn bord’ (laat het alsjeblieft zo zijn!) mooier. Chinezen zijn opvallend geïnteresseerd

Do's & don'ts

(volgens Herman Peerdeman)

Do's

- Ga altijd naar de kijkdagen voorafgaand aan de veiling. Zo kun je het object goed zien.
- Vraag of je het object dat je wilt kopen, mag vasthouden en bekijken (tijdens de kijkdagen).
- Vraag om het conditie-rapport, zeker bij duurdere spullen. Heeft een schilderij restauraties gehad? Werken alle sloten van een kast?

- Durf of wil je niet zelf bieden? Geef dan een schriftelijke biedopdracht. De veilingmeester biedt dan voor je, tot een afgesproken maximumprijs.
- Spreek met jezelf een maximumbedrag af en stop ook met bieden bij dat bedrag. Zo voorkom je dat je je laat meeslepen in het spel en een te hoog bedrag moet afrekenen.
- Houd rekening met het opgeld. Dit is de beloning voor het veilinghuis. Dit bedrag komt nog bij de koopprijs. Bij Peerdeman is dit 25 procent inclusief btw, maar verschilt per veilinghuis.

Don'ts

- Verklap niet tegen de veilingbezoeker naast je hoeveel je wilt gaan bieden. Straks biedt hij of zij misschien tegen je.
- Als je vooraf schriftelijk of online hebt geboden en je bent ook in de veilingzaal, bied dan niet tegen jezelf.
- Kom je samen, weet dan dat als je tegen elkaar biedt, je ook nog als vrienden naar huis moet.

in het oude porselein uit hun land. Hidde Kuiper: “Ze kopen graag hun historie terug. In de tijd van de VOC is veel Chinees porselein hier naartoe verscheept. Als je dit in Europa koopt, is de kans groter dat het echt oud Chinees porselein is. Er wordt veel nagemaakt, zeker in China zelf. Om te zien of het oud is, kijk ik naar de kleur, het glazuur en of het porselein dun genoeg is. Toch is het vooral de ervaring waardoor ik kan zeggen uit welke tijd het komt. Al zoveel porselein heb ik in mijn handen gehad.” Bijzonder zijn ook de spullen uit de Holland Amerika Lijn-collectie. Met name de enorme marmeren tafel trekt veel bekijks. Niets is eigendom van het veilinghuis, alle spullen komen van inzenders die het willen verkopen.

“Er is altijd de kans om iets moois voor een prikkie te kopen”

Tussen het publiek lopen medewerkers van Peerdeman om vragen te beantwoorden. Dat zijn taxateurs als Hidde Kuiper, maar ook medewerkers als Jan de Boer die hiervoor tweeëntwintig jaar bij de kringloop werkte. Opletten! Het Lowestoft-bord wordt zo geveild. Het is inmiddels drie uur later en ik had me in de koffiehoeke geïnstalleerd. Ik sta aan de zijkant en ben niet meer zenuwachtig. Er heerst een prettige en gezellige spanning. Enerzijds is een veiling zo toegankelijk; op alle spullen kun je bieden en er is altijd de kans iets moois voor een prikkie te kopen. Anderzijds is het grillig omdat je nooit zeker weet of iets van jou wordt. Succes hangt af van eventuele andere bidders en hoe koelbloedig jij blijft. Als mijn bord aan de beurt is, gaat de

Veilinghuis Peerdeman

Veilinghuis Peerdeman verzorgt 1x per maand op zondag een kunst- antiek- en inboedelveiling. Iedereen is welkom. Open vanaf 10 uur, 11-15 uur veiling Brocante, kunst & antiek, design, 13-15 uur veiling Zilver en sieraden (Zilverkamer), 15-18 uur veiling Kunst & antiek (Voorzaal).

Kijkdagen in het veilingweekend

vrijdag 19-21 uur, zaterdag 11-17 uur. De catalogus staat kort voor het veilingweekend ook online.

Komende veilingen

18 maart, 22 april, 20 mei, 17 juni.
Mississippijreef 17, 3565 CE Utrecht,
030-261 04 85, veilinghuispeerdeman.nl

prijs van 70 euro snel naar beneden, tot er iemand biedt en we weer omhoog gaan. Dit gaat snel, dus alert zijn als je iets wilt kopen. Tegelijk kan wachten ook juist slim zijn. Weer ben ik de derde die zijn kaart omhoog steekt. Na mij nog iemand (heb niet eens de tijd te kijken of het die ene meneer is), dus steek ik opnieuw mijn kaart ophoog. Bij welk bedrag zijn we eigenlijk? “35 bij die mevrouw aan de zijkant ... niemand?” De hamer valt. “35 euro voor biednummer 377.” Het bord is van mij. Misschien niet echt een koopje, maar zeker weten dat ik blij word elke keer als ik ernaar kijk. Voordat de veiling klaar is, ga ik betalen. Met het betaalbewijs kun je na afloop of de dag erna je stuk(ken) ophalen. Trots loop ik met mijn tegels en schotel naar buiten. Het is misschien zoals ik eerder de dame op het toilet tegen haar vriendin hoorde zeggen: “Het is zo verleidelijk hè? Ik heb die spullen eigenlijk niet nodig.” Maar ik ben een mooie ervaring rijker. <

Nog meer veilinghuizen

Ook op de volgende adressen worden regelmatig brocanteveilingen georganiseerd. Kijk voor data en informatie op de site.

- Veilinghuis A. Mak BV, Visstraat 25 in Dordrecht, makveilingen.nl
- VenduHuis De Jager, Van der Spiegelstraat 92 in Goes, venduhuisdejager.nl
- Veilinghuis De Eland, De Zon, Loth Gijselman, Weesperstraat 110, Diemen, deeland.nl